

“M’ha agradat analitzar com es pot ser a la vegada burgès i revolucionari”

Toni Rodríguez Pujol (Barcelona, 1946) publica en la Magrana la novel·la *La cinquena carpeta*, protagonitzada per un periodista dissenyat que fa feines ocasionals d’investigador. L’autor, periodista i president executiu del gabinet de comunicació Intermèdia GdC, ha treballat en diversos diaris.

—**Més que la trama i el misteri, el que us interessa sobretot és el retrat de la Barcelona que abasta des del darrer franquisme fins ara, oi?**

—Sí. Perquè la transició marca el moment que vivim ara. Abans que els fets m’interessa les maneres que tenim d’enfrontar-nos-hi, com la gent explica la seva història. La novel·la és una història d’històries amb una sèrie de personatges que en aquell moment va actuar d’una manera que va marcar el seu propi futur com a persones i el futur col·lectiu de tots plegats, amb totes els seves contradiccions.

—**Com si el final del franquisme fos un moment de confusió, ple de paradoxes,**

—És una època de canvi, plena de tensions i de contradiccions. La gent de la colla que protagonitza la història i que explica el periodista jove actual, Jordi Martínez, viu dues crisis alhora, la política del país, col·lectiva, i la seva personal. Són joves, de famílies benestants gairebé tots, i també fan la seva pròpia transformació, bo i adaptant-se al que ve. Això fa que es produeixin gran quantitat de situacions que m’ha vingut molt de gust analitzar. És a dir, com es pot ser a la vegada burgès i revolucionari. I com diu el bolero, no parar boig.

—**Hi ha diferents tipologies.**

—Sí. Hi ha el més radical, el més insubornable, que aguanta fins al final a costa de convertir-se en un personatge amargat i una mica tronat. D’altres agafen l’ona dels partits i canvien de Bandera Roja al PSUC i després al PSC o a Convergència, una manera d’acceptar l’establishment. I gent que comet alguna o moltes errades, en aquest camí, com l’antiheroi del grup, que és el qui va més lluny en la seva evolució i torna una mica a les posicions del pare i de l’avi que eren profundament antidemocràtiques. Aquest passa per tot. De PSUC se’n va a l’extrema esquerra, festeja amb el pistolerisme i, arran d’una caiguda, el pare el porta per un camí que arriba

JORDI PLAY

Toni Rodríguez Pujol publica la segona novel·la protagonitzada pel periodista Jordi Martínez, *La cinquena carpeta*.

fins a l’extrema dreta internacional. Justament totes les diverses formes de revolució amb diferents nivells de domesticació, tenen un enemic comú, a la mateixa colla. Això barrejat amb temes personals, perquè no es pot separar la ideologia de la personalitat de cadascú i de les relacions de tipus afectiu, sexual o amical.

—**Voleu que el periodista que explica la història caigui simpàtic al lector, no?**

—Sí. És un rebel que cau simpàtic. La gent propera l’estima i el protegeix, fins i tot la cunyada. No té feina fixa, però sap que el germà el pot ajudar. A la novel·la té molt de pes la seva vida quotidiana, el que fa al marge de la recerca.

—**La Barcelona que es fa seva, com el bar on esmorza i dina, el Roure de Gràcia, tot aquest món és la vostra, també?**

—Sí. Jo he tingut durant dotze anys el despatx al costat del Roure.

—**L’editor ja va trobar bé que us allunyéssiu tan sovint de la trama, com la part dedicada a Calella, o parleu d’en Sentís?**

—Em va demanar que em cenyís més a la història, que anés més al gra, però a mi seguir només la trama m’avorria. Sí, potser hi ha coses que no calen, però em venia de gust explicar-les, fer una escapadeta. Ara, he de dir que gràcies a l’editor i la correcció el text ha millorat molt fins i tot en allò que finalment no he volgut canviar, que és la major part de les coses. Per què m’ha anat bé? Per a qüestionar-me més a fons els trets psicològics dels personatges i afinar les raons últimes per les quals actuen d’una determinada manera.

—**Quina relació té *La cinquena carpeta* amb la novel·la anterior, *Quatre carpetes marrons*, publicada en una editorial de poca difusió?**

—Ja hi apareix en Jordi Martínez. S’hi plantejava una tesi que aquí es demostra falsa, que hi havia un grup de gent interessada a potenciar el poeta Francesc Pujol Alemany per a aconseguir-li el Nobel, una operació nacionalista. I la d’ara diu que això era una excusa, una cortina de fum per a buscar una altra cosa; s’explica el que volien i el perquè.

Lluís Bonada